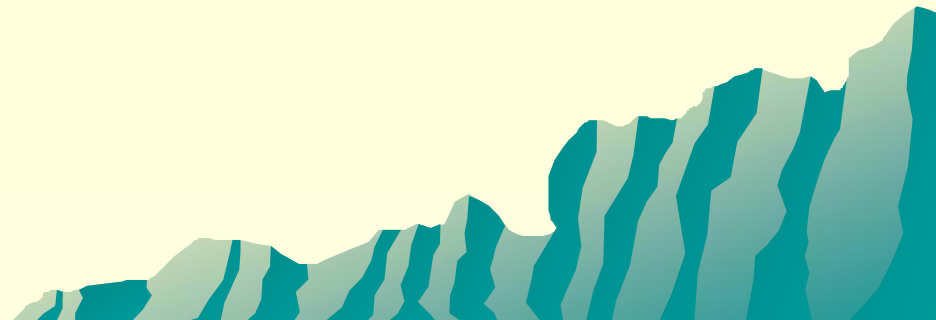

MYCOTOXIN VÀ BIỆN PHÁP PHÒNG CHỐNG

TS. NGUYỄN HÙNG QUANG
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM THÁI NGUYÊN

MYCOTOXIN

- Chất độc sinh ra từ nấm mốc.
- Xuất hiện trong quá trình thu hoạch, bảo quản, chế biến dưới những điều kiện môi trường thuận lợi.
- >300 mycotoxin được nhận biết.
- **Mycotoxin là kẻ thù số 1 của ngành thực ăn công nghiệp**

FIELD FUNGI

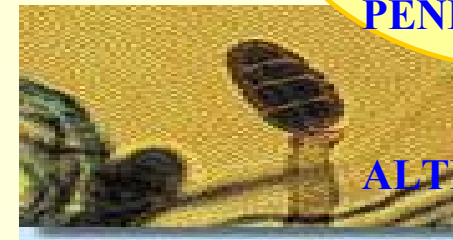
FUSARIUM sp

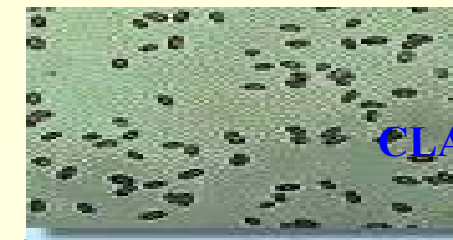
ASPERGILLUS sp

STORAGE FUNGI

PENICILLIUM sp

ALTERNARIA sp

CLAVICEPS sp

Mycotoxin là chất không nhìn thấy được, không mùi, không vị

moldy grain

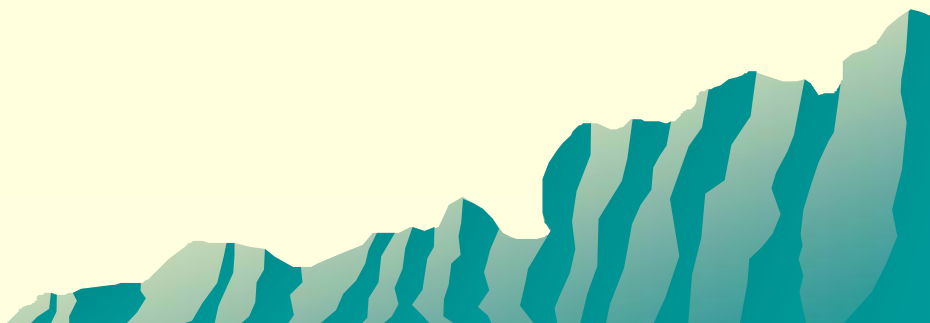

sound grain

MỘT SỐ MYCOTOXIN GÂY NGUY HẠI NGHIÊM TRỌNG

*Độc tố do Fusarium (nấm xuất hiện từ khi sản phẩm còn trên đồng ruộng)

- Tricothecenes: 150 loại, độc nhất là Vomitoxin và T2-toxin
  - F2-toxin (zearalenone)
  - Axit fusaric
  - Deoxynivalenol (DON, T2-toxin)
  - Fumonisin
  - Moniliformin
-

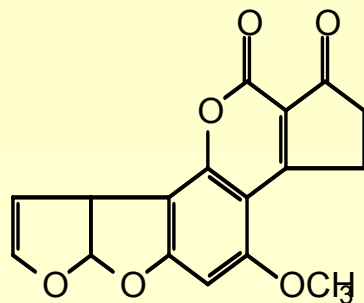
*Độc tố do Aspergillus (nấm hình thành trong quá trình dự trữ)

- Aflatoxin: 16 loại, độc nhất là aflatoxin B1, B2, G1, G2
- Ochratoxin
- Sterigmatocystin

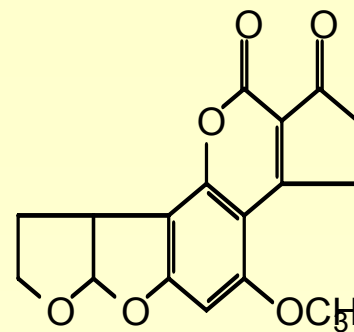
*Độc tố do nấm Penicillium (nấm hình thành trong quá trình dự trữ)

- Patulin
  - Axit penicillic
  - Rubratoxin
  - Citrinin
-

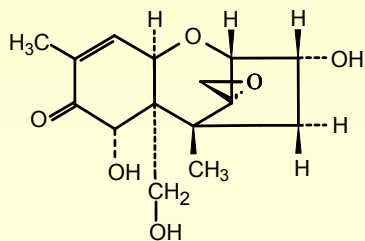
MYCOTOXIN RẤT KHÁC NHAU VỀ CẤU TRÚC

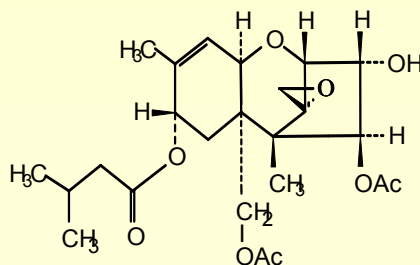
AFLATOXIN B1

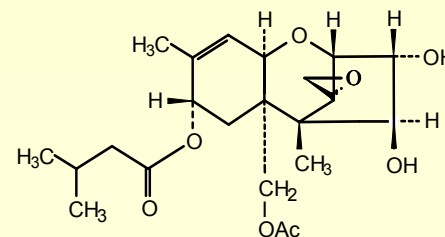
AFLATOXIN B2

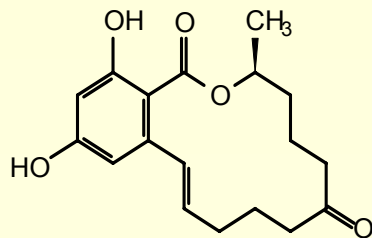
DEOXYNIVALENOL

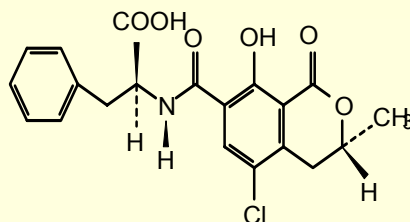
T2-TOXIN

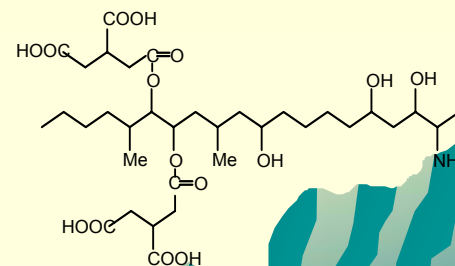
HT-2 TOXIN

ZEARALENONE

OCHRATOXINE

FUMONISINE B1

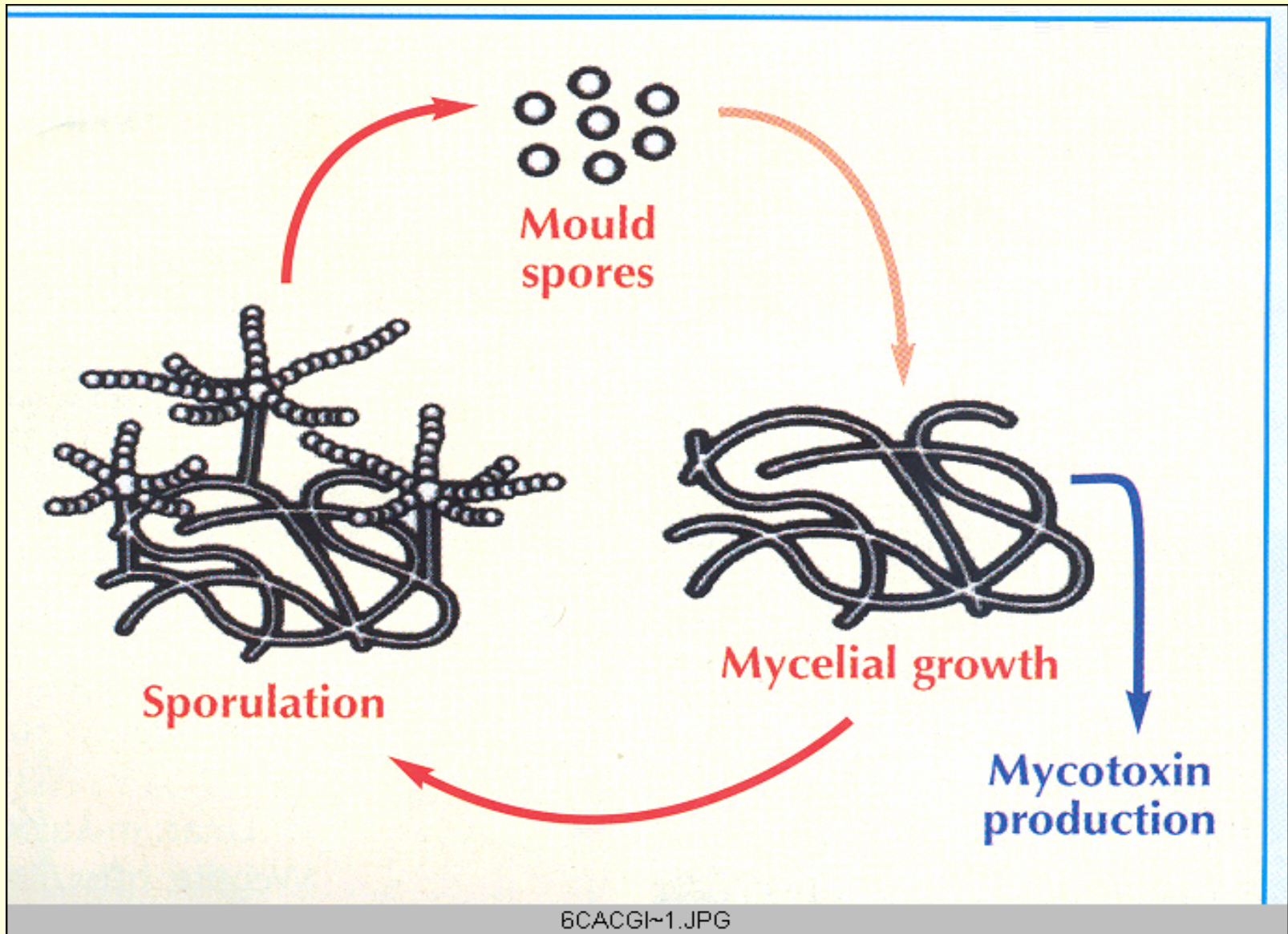
NHỮNG ĐIỀU KIỆN THÍCH HỢP CHO NẤM MỐC PHÁT TRIỂN

- Có mặt cơ chất dinh dưỡng như lạc, ngô, hạt bông, hạt dẻ Brazil, cùi dừa khô...
- Có mặt oxygen (→ có thể bảo quản ngô trong CO₂)
- Độ ẩm không khí >80%
- Nhiệt độ >25°C (ở 30°C sau 2 tuần dự trữ *Aspergillus* spp. tăng 126%, sau 8 tuần tăng 168%)
- pH trung tính

Khí hậu lục địa nhiệt đới thuận lợi cho sự hình thành mycotoxin quanh năm.

QUÁ TRÌNH SẢN SINH ĐỘC TỐ NẤM MỐC

TRIỆU CHỨNG NHIỄM ĐỘC MYCOTOXIN Ở LỢN

Độc tố	Loại lợn	Triệu chứng
Aflatoxin	Choai	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tăng trọng, FCR giảm ◆ Tổn thương vi thể gan, sưng gan ◆ Biếng ăn, ủ rũ, không hoạt động ◆ Viêm gan cấp, chết trong 3-10 ngày
	Sinh sản	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Không thụ thai, lợn con chậm lớn do sữa nhiễm aflatoxin

TRIỆU CHỨNG NHIỄM ĐỘC MYCOTOXIN Ở LỢN

Độc tố	Loại lợn	Triệu chứng
Ochratoxin & Citrinin	Choai	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tổn thương nặng ở thận ◆ Khát nước, giảm trọng ◆ Glycose- niệu
	Sinh sản	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Bình thường ở tháng đầu
Trichothecen (T2 & DAS)	Choai	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tiêu thụ thức ăn giảm, bỏ ăn nôn, sưng tấy, đau ở miệng và da
Deoxynivale -non		<ul style="list-style-type: none"> ◆ Tiêu thụ thức ăn giảm, bỏ ăn